

Maurice Frydman
(1900, Polonia - 1976, India)

Maurice Frydman

Maurice Frydman, evreu de origine poloneză, lucra în Franța ca inginer cercetător când Divanul din Mysore al acelor timpuri, impresionat de originalitatea și energia sa, l-a adus în Mysore. La acea perioadă s-a făcut remarcat pentru îmbunătățirile aduse roții *charkha*¹, însă ceea ce l-a făcut în mod special cunoscut întregii lumi a fost eminenta transpunere din limba marathi în engleză a conversațiilor înregistrate ale maestrului indian Nisargadatta Maharaj cu diverși discipoli, grupate în de acum celebrul volum *I Am That*. A primit numele de *Bharatananda* de la Mahatma Gandhi, drept recunoaștere a intensei sale afecțiuni pentru India. L-a întâlnit prima oară pe Maharshi în jurul anului 1935.

Descoperă cine ești

de Maurice Frydman

La șase luni de la venirea mea în India, am rămas singur și fără nici un prieten. Persoana pe care o iubeam murise și nu mai aveam nimic care să mă atragă în viață. Destul de întâmplător, numai din distracție, am făcut o scurtă vizită la Tiruvannamalai. M-am dus direct la *Swami* însă am fost invitat afară fiindcă nu îmi scosesem încălțăminte. Am făcut o baie și, după alte câteva pregătiri, m-am întors în sala de meditație unde am rămas cu Maharshi două ore. Atunci am înțeles că întâlnisem pe cineva de un anume fel cum nu mai întâlnisem vreodată. Nu știam pe atunci ce înseamnă cuvinte ca *Maharshi* și *Bhagavan*. Nu aveam nici un fel de idei preconceptuate și, totuși, am simțit că era ceva extraordinar în acel om. Mi s-a spus despre învățăturile lui însă acestea erau mult prea înalte pentru mine. Nu înțelegeam ce voiau să spună însă am simțit o puternică și durabilă afecțiune pentru el. Eram singur în India și mă atașasem de el precum un câine fără adăpost de stăpânul său.

De atunci, de fiecare dată când mă simțeam neliniștit, obișnuiam să merg la Arunachala și să stau în prezența lui. În zilele de început puneam întrebări însă, mai târziu, după ce începusem să-l vizitez tot mai des, discuțiile cu el erau din ce în ce mai rare. Apoi am început să-l vizitez aproape lună de lună. Nu știam de nicio *sadhana* sau *dhyana*. Ședeam pur și simplu în prezența sa. Întrebărilor mele Maharshi le răspundea: „Descoperă cine ești”. Nu înțelegeam sensul, însă mă simțeam fericit. Încet, o oarecare schimbare s-a petrecut în mine.

Așa cum oul se dezvoltă și dă viață numai cu ajutorul căldurii mamei, la fel eu mă modelam încet dar ferm în prezența lui. Minteă îmi devenise mai calmă decât

¹ *Charkha* = roată de tors folosită de Mahatma Gandhi și, urmând exemplul său, de alte câteva milioane în India, în scopul boicotării hainelor din import (n. ed.)

înainte. Anterior fusese nefericită, nemulțumită, de acum un fel de siguranță și pace începuseră să se resimtă spontan. Simțeam cum Maharshi venea tot mai aproape de mine pe măsură ce timpul trecea. Mă gândeam la el ori de câte ori mă simțeam nefericit. Dacă greșisem sau păcătuisem, dispărea pentru un timp, însă după aceea reapărea și îmi răspundea². Afecțiunea lui era întotdeauna prezentă și, la fel cum focul topește ghiața, tot așa afecțiunea lui îmi risipea neliniștile.

Extrase din *Convorbiri cu Ramana Maharshi*³

(în care apare menționat Maurice Frydman)

15 mai 1935

5. Dl. Maurice Frydman, inginer, a făcut o remarcă referitoare la Grație: „O păpușă de sare care e scufundată în mare nu va fi protejată de o haină impermeabilă”. A fost o foarte fericită comparație și aplaudată ca atare. Maharshi a adăugat: „Corpul este haina impermeabilă”.

* * *

27 septembrie 1935

74. Dl. Frydman, inginerul, scrie într-una din scrisorile sale: „Maharshi e cu mine nu numai când mă gândesc la El, ci și când nu mă gândesc la El. Altminteri - cum de trăiesc?”

* * *

25 decembrie 1935

115. **Dl. M. Frydman:** Chiar și în absența unei dorințe inițiale, ni se întâmplă unele experiențe ciudate uneori. De unde apar?

Maharshi: Dorința poate că nu există acum. Este suficient să fi existat înainte. Deși uitată de tine de acum, ea rodește la timpul potrivit. Astfel se poate zice că, pentru *jnani*, a mai rămas *prarabdha* de împlinit. Bineînțeles că doar din punctul de vedere al celorlalți.

* * *

² Referire la viziunile autorului cu Maharshi.

³ *Talks with Sri Ramana Maharshi.*

11 februarie 1936

158. Dl. Frydman: Janaka a fost un *jnani* și totuși a domnit peste regatul său. Acțiunea nu presupune o activitate a minții? Care este rațiunea funcționării minții unui *jnani*?

Maharshi: Tu spui „Janaka a fost un *jnani* și totuși era activ, etc.” Janaka pune această întrebare? Întrebarea e numai în mintea ta. Un *jnani* nu e conștient de altceva în afara Sinelui său. Nu are nici un dubiu de acest gen.

D: Probabil e ca un vis. La fel cum vorbim noi de visele noastre, așa gândesc ei despre acțiunile lor.

M: Chiar și visul, etc. e în mintea ta. Și această explicație este numai în mintea ta.

D: Da, înțeleg. Totul este Ramana-Maya – creată din Sine.

M: Dacă-i așa, nu există nicio dualitate și nici conversație.

D: Un om, când realizează Sinele lui, poate ajuta lumea mai eficient, nu-i așa?

M: Dacă lumea este separată de Sine.

* * *

11 martie 1936

179. Dl. Frydman l-a întrebat ceva pe Swami Ramdas, la care i s-a răspuns că pentru el nu vor mai fi alte nașteri. Inginerul a specificat că nu ar trebui să existe nici o anxietate legată de renaștere. Vor fi același Rama, același Ramdas, aceeași căutare a lui Rama și aceeași beatitudine a realizării. Ce obiecție ar putea fi adusă împotriva repetării acestei *Rama-lila*? Ramdas a admis că n-ar putea fi vorba de vreo obiecție și că va fi o delectare, un joc. Inginerul continuă spunând că Ramdas realizase absorbirea lui Rama în el și fericirea acelei uniuni. Ei sunt asemenea, însă încă mai existau Ramdas, și Rama, și uniunea; exista Beatitudinea, eternă. Spunând acestea, l-a întrebat pe Bhagavan ce ar avea de comentat.

Maharshi: Totul este la fel de real ca evenimentele actuale.

* * *

180. Mai târziu, același domn adăugă că somnul era o stare de uitare iar starea de veghe o stare de activitate mentală, și că în timpul somnului mintea există în mod potențial.

Maharshi: Nu ești în timpul somnului?

D: Da, exist, dar într-o stare de uitare. Trebuie să existe un martor al uitării și al minții care susține că „Eu” sunt în mod continuu în ambele stări.

M: Cine este martorul? Vorbești despre „martor”. Trebuie să existe un obiect și un subiect care observă. Ambii sunt creații ale minții. Dacă martorul uitării există, afirmă el „Eu sunt cel ce observă uitarea”? Tu, cu mintea ta, tocmai ai spus că trebuie să existe un martor. Cine este martorul? Nu poți răspunde decât „Eu”. Deci, iarăși, cine este acest „Eu”? Tu te identifici cu ego-ul și răspunzi: „Eu”. Este egoul „Eu”, martorul? Mintea este cea care vorbește. Ea nu poate fi propriul său martor. Prin limitări auto-impuse crezi că există un martor al minții și al uitării. Tu susții de asemenea „Eu sunt martorul”. Cel ce observă uitarea e cel care trebuie să spună „Eu observ uitarea”, iar nu mintea de acum.

Această poziție devine deci de nesuștinut. Conștiința este nelimitată. Ea își arogă statutul de martor prin limitare. Nu există nimic de observat. Ceea ce există este simpla Ființare.

* * *

182, parțial. În acea zi o fotografie interesantă nu era de găsit. Sri Bhagavan părea să fie îngrijorat. Dl. Frydman întrebă cum vedea Sri Bhagavan astfel de lucruri. Sri Bhagavan răspunse: „Să presupunem că visezi că mă iei cu tine în Polonia. Când te trezești, mă întrebi astfel: Am visat așa și așa. Ai visat și tu la fel? Ori știi ceva despre asta? Sau cum vezi tu lucrurile?”

D: Dar nu sunteți conștient de întâmplările din fața dumneavoastră?

M: Toate acestea sunt creații ale minții, la fel și întrebările.

* * *

20 iulie 1936

239. Dl. M. Frydman: E posibil să ne imaginăm iar apoi să ne bucurăm de cele imaginate în virtutea aceleași puteri? Asemenea realizări sunt posibile pentru Brahma, Creatorul. Se poate spune același lucru despre creatura sa, omul?

Maharshi: Și acesta este gândul tău.

D: Krishnamurti⁴ spune că omul ar trebui să descopere eul. După aceea eul se dizolvă oricum, fiind numai un mănunchi de evenimente. Nu este nimic în spatele eului. Învățăturile lui par să fie foarte asemănătoare cu cele ale lui Buddha.

M: Da-da. Dincolo de orice exprimare.

* * *

⁴ Jiddu Krishnamurti, 1895-1986.

21 februarie 1937

368. O fetiță în jur de 9-10 ani, a cărei mamă este cercetător în limba sanscrită la Universitatea din Madras, însoțită de dl. Maurice Frydman, l-a întâlnit pe Sri Bhagavan în Palakothu în jurul orei 12 după amiază. Sri Bhagavan, așa cum e el de felul său, îi zâmbi afectuos. Ea îl întreabă pe Sri Bhagavan: „De ce există suferință pe pământ?”

M: Datorită *karmei*.

D: Cine face să rodească *karma*?

M: Dumnezeu.

D: Dumnezeu ne împinge să facem *karma* și apoi dă roade rele pentru *karma* rea. E corect?!

Sri Bhagavan aproape că râse, foarte încântat de ea. Mai târziu se dădu pe lângă ea să o determine să citească ceva la întoarcerea în sală. De atunci o tot urmărește.